UUTISET

50 vuotta omavarais- ja pienviljelijöitä on haukuttu vanhanaikaisiksi ja köyhiksi. Mutta he eivät ole antaneet periksi. Nyt meillä muilla olisi aika oppia jotain heiltä. **SLOW FOOD -LIIKETTÄ JOHTAVA CARLO PETRIN**

Nuoliharjun minkkitarha laajentaa

Halsualaisella tarhalla on laajennuksen valmistuttua 100 000 turkiskettua ja 200 000 minkkiä.

HALSUA (MT)
Halsualla sijaitsevaa Nuoliharjun turkistarhaa laajennetaan. Aiemmin hajallaan sijainneet tarhat sijoitetaan samaan paikkaan.

Nyt yhtenäisellä tarha-alueella on 37 000 minkkiä ja 25 000 kettua. Valmistumisen jälkeen suurtarhassa kasvaa jopa kolmesataatuhatta turkiseläintä.

”Laajennus aloitettiin kolme vuotta sitten, ja se jatkuu vielä muutaman vuoden. Varjotaloja on nyt 112, kaikkiaan niitä tulee 217. Urakka on puolivälissä”, toteaa turkistarhan omistaja **Marko Meriläinen**.

Uusien varjotalojen lisäksi paikan päälle kootaan rakennukset tukitoimintoja varten.

”Korjaamot, trukkivarastot, siilohuoneet, pakkasvarastot, siemennysosasto ja sosiaalitilat tulevat tarhan yhteyteen”, Meriläinen sanoo.

Kiivaimmassa rakennusvaiheessa tarha työllisti 40 ihmistä, nyt työvoimaa on kymmenkunta henkeä vähemmän.

Investointien onnistunut ajoitus on turkisalalla tärkeää, ohjeistaa halsualainen Marko Meriläinen.

Halsuan tarhalla työskentelee suomalaisten työntekijöiden lisäksi vietnamilaisia, ukrainalaisia ja virolaisia.

Vietnamilaiset Hai (vas.) ja Hung työskentelevät Nuoliharjun tarhan nahoittamossa.

”Huippuvuodet ohitettu”

Turkistarhaus tuo entisen Vaasan läänin alueelle 600–700 miljoonaa euroa vuosittain. Koko maan tuotannosta kyseiselle alueelle on keskittynyt noin 85 prosenttia.

Jatkuvaa myötätuulta turkispuolella on riittänyt neljän vuoden ajan. Alan yrittäjä ei usko sen enää jatkuvan.

”Se tiedetään, että kultavuodet on nähty ja huippu ohitettu. Kustannukset jatkavat kasvuaan, mutta hinnat eivät enää voi nousta.”

Meriläinen kertoo investoivansa yleensä silloin, kun turkisala on aallonpohjassa.

”Yleensä laajennan lamassa. Vuonna 2006 aloitin voimakkaan lisäämisen, kolme vuotta ennen kuin hinnat nousivat. Investoinnin ajoitus on tärkeä, pitää osata polkaista oikeassa välissä”, Meriläinen pohtii.

Kettutytöt eivät piinaa

Eläinaktivistien ja muiden turkistarhauksen vastustajien rajuin vyörytys elinkeinoa kohtaan on laantunut, kun kansalaisaloite turkistarhauksen kieltämisestä kaatui eduskunnassa.

”Sen porukan tärkein työ on vaikuttaa valiokunnissa ja asetustyöryhmissä siihen, että pykälät tehdään yrittäjien kannalta mahdollisimman vaikeiksi. Istun itse samoissa työryhmissä”, Meriläinen kertoo.

Varsinaisia tarhaiskuja on viime aikoina tehty harvakseltaan.

”Salakuvauksia varmasti yritetään tehdä niin turkis- kuin sikapuolellakin.”

Meriläinen näkee turkisalan viime vuosina osakseen saamassa, enimmäkseen kielteisessä julkisuudessa jotain hyvääkin.

”Nyt alalta poistuvat ne, jotka ovat tehneet asioita miten sattuu.”

Tarhaus laajenee Venäjälle

Alan kannattavuus on tällä hetkellä hyvällä tolalla, mutta rehun kallistuminen sekä uhka säännösten tiukentumisesta arveluttavat.

Eri puolilla Eurooppaa toimivat turkistuottajat ovat ulottaneet toimintaansa itäblokkiin, Kiinaan ja Amerikan mantereelle. Meriläinen ennakoi Suomen seuraavan perässä.

”On monta tapaa ajaa elinkeino alas. Täyskieltoa ei tarvita, jos yrittäminen tehdään käytännössä mahdottomaksi tiukoilla säädöksillä.”

Lähialueista houkuttelevana näyttäytyy Venäjä. Yhteistyökuvio Karjalan tasavaltaan on poikimassa pilottihankkeen.

”Karjalaan tehdään jonkinnäköinen harjoitteluyksikkö. Säädökset Suomessa ovat tiukkoja ja kustannukset korkealla. Jos aiomme pysyä maailmanlaajuisessa kilpailussa mukana, meidänkin on pakko katsoa Suomen rajojen ulkopuolelle.”

JUKKA KOIVULA

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Penikointikopit asetellaan paikoilleen ensikeväisiä penikoita silmällä pitäen. Petri Lammi on Pulleinkankaan tarhan palkkalistoilla.

Evijärvi pyrkii turkistuotannon keskukseksi

EVIJÄRVI (MT)
Turkistuottajat **Esa Rantakangas**, **Kalevi Timonen** ja **Jaakko Kultalahti** löivät hynttyyt yhteen perustaessaan Pullei Oy:n. Yhtiön toimesta rakennutetaan kokonaan uusi, kookas turkistarha. Paikkana on Evijärven kunnalta ostettu maa-alue Pulleinkankaalla.

Kaikki kolme yrittäjää omistavat lisäksi omat tarhat.

Rakennuslupa uudelle suuren mittaluokan kettutarhalle myönnettiin jo 2008, mutta rakennustyöt käynnistyivät vasta viime kesänä. Tuotanto tarhalla on jo aloitettu pienessä mittakaavassa.

”Markkinatilanne ei ollut viisi vuotta sitten riittävän suosiollinen”, Kultalahti toteaa.

Kunnalta ostettu maa-alue oli käytännössä pelkkää metsää. 40 000 kuutiota maata siirrettiin sivuun uuden turkistarhan tieltä ja lisäksi alueelta parturoitiin puut.

”Kestää kolmesta viiteen vuotta, ja alue on täynnä varjotaloja. Nyt niitä on yhteensä neljän kilometrin verran. Valmis tarha-alue kattaa 19,5 kilometriä varjotaloja”, Pohjois-Suomen Turkiseläinten kasvattajien varapuheenjohtajana toimiva Rantakangas kertoo.

Turkistarhan rakennustyöt Evijärven Pulleinkankaalla aloitettiin viime kesänä ja tuotanto on käynnistynyt pienessä mittakaavassa.

Tähtäin kärjessä

Evijärven kunnanjohtaja **Sabah Samaletdin** haluaa tehdä Evijärvestä kotimaisen turkistuotannon keskuspaikkakunnan.

”Meillä on siihen täällä täydet mahdollisuudet. Paikkakunnalla on ennestään paljon turkistuotantoa.”

”Kun olemassa olevat tarhat menestyvät, on uusien toimijoiden helpompaa tulla alalle. Kun aloittajia on useampia, voidaan jo alkaa puhua klusterista”, Samaletdin toteaa.

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Pohjanmaan kunnat ovat Suomen johtavia turkistuotantoalueita. Uusikaarlepyy, Evijärvi ja Pedersöre ovat listan kärkisijoilla.

”Kysymys on nyt siitä, mikä paikkakunta ottaa keskusaseman turkistuotannossa. Meillä on suuret toiveet, että se olisi Evijärvi”, Samaletdin summaa.

Tarhakoot kasvussa

Kun 1980-luvun turkisbuumi oli villeimmillään, perustettiin Etelä-Pohjanmaan Järviseudulla suuri määrä pieniä turkistarhoja.

”Silloinhan melkein jokaisella kunnan hammaslääkärillä ja pankinjohtajallakin oli oma tarha”, Rantakangas lohkaisee.

Nykyään tarhataan aiempaa suuremmissa yksiköissä.

”Trendi on, että tarhojen keskikoot ovat kasvussa”, Timonen toteaa.

JUKKA KOIVULA

Sairaaloille 70 000 euroa

Pohjois-Suomen Turkiseläinten kasvattajat lahjoittaa yhteensä 70 000 euroa Seinäjoen ja Keski-Pohjanmaan keskussairaaloille.

Seinäjoella lahjoitus on suurin yksittäinen kymmeneen vuoteen. Kokkola käyttää lahjoitusvarat vastasyntyneiden tehohoitoon.

”Olemme tyytyväisiä saatuamme näin huomattavan summan 75-vuotisjuhlavuonna. Lahjoituksellamme haluamme tehdä hyvää lapsille ja muistaa pieniä alueellisia toimijoita”, sanoo hallituksen puheenjohtaja **Lasse Joensuu**. **MT**

SATU LEHTONEN

Paavo Myllymäki (vas.) ja Tapani Heikkilä onnittelivat MTK:n johtokuntaan valittua Jaakko Halkilahtea.

MTK-Varsinais-Suomi:

Kuluttaja, osta kotimaista, tue työllisyyttä

MYNÄMÄKI (MT)
MTK-Varsinais-Suomen syyskokous haastoi kaikki suomalaiset keskittämään ostoksensa kotimaiseen ruokaan ja tuotteisiin. ”Näin tuemme työllisyyttä ja osaltamme vahvistamme kansantaloutta”, kokous korostaa julkilausumassaan.

Kokousväki muistuttaa, että suomalaisen ruuan tuotanto on tarkasti valvottua ja eettisesti kestävää.

Keskustelussa varsinaissuomalaisia puhutti ennen kaikkea maatalouden tiukka taloustilanne.

MTK:n toiminnanjohtaja **Antti Sahi** esitteli tuoreita tukiratkaisuja ja Etelä-Suomen kansallisen tuen rajusti alenevia käyriä.

Paimiolainen **Teija Ketola** tuskaili, miten kukaan nuo käyrät nähnyt enää uskaltaa suositella nuorille maatilan jatkamista.

”Jokainen tietää, ettei tuilla eletä, mutta kun ne häviävät myyntituoton päältä, sen todella huomaa.”

Ketola kertoi, että heiltä viimeiset siat lähtivät torstaina. Tappiolla ei kannata tuottaa.

Tilamalleja kaivattiin

Juha Valtonen Velkualta totesi, että usein käytetyt kannattavuuskertoimet eivät paljasta totuutta maatalouden tilanteesta.

Hän kaipasi selkeitä, keskimääräiselle vilja-, sika- ja nautatilalle tehtyjä esimerkkilaskelmia, jotka kertoisivat, montako euroa tuottajalle jää käteen.

”Vasta silloin moni ymmärtäisi todellisen tilanteen.”

Valtonen arvosteli Maaseudun Tulevaisuutta liian myönteisen kuvan luomisesta. ”Kerrotaan, että tosi hyvin menee, vaikka viljan hinnat menevät samaan aikaan vauhdilla alaspäin.”

Matti Tilkanen Karinaisista ihmetteli, miten pellon hinta Varsinais-Suomessa nousemistaan nousee, vaikka muualla nousu on taittunut tai lasku alkanut. ”Jos tiedätte, mihin nämä hurjat hinnat perustuvat, kertokaa minullekin!”

Tilkanen haastoi kokouksen ”eturivin herrat” eli muun muassa Sahin ja kansanedustajat **Esko Kivirannan** ja **Lauri Heikkilän** korvaamaan jatkossa maatalous-sanan puheissaan ruuantuotannolla.

”Kuluttaja ei hahmota, mitä maatalous on. Ruuantuotannosta puhuminen tuo asian lähelle.”

Byrokratiaa pöllyttämään

Liiton toiminnanjohtaja **Paavo Myllymäki** haastoi kaikki byrokratiajahtiin.

Kansallisen tukiratkaisun yhteyteen kirjattiin lausuma, jonka mukaan maataloutemme kilpailukykyä heikentävä ylimääräinen sääntely otetaan suurennuslasin alle.

”Nyt tarvitaan teidän jokaisen apua. Kertokaa, mikä aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia elinkeinon harjoittamiselle. Kaivetaan ne kaikki esille ja toimitetaan kunnon nippu Simonkadulle.”

Valinnat yksimielisiä

Liiton edustajat MTK:n valtuuskunnassa, varsinainen jäsen **Jouni Tuomola** ja varajäsen Matti Tilkanen, valittiin jatkamaan.

Liiton johtokunnan erovuoroiset, **Tapani Heikkilä**, **Ari-Pekka Kirjonen**, **Tatja Vahtivaara** ja **Heikki Jalli** valittiin kaikki jatkoon. Eroa pyytäneen **Laila Kallosen** tilalle tulee **Janne Riski**.

SATU LEHTONEN

Perheviljelmät avain köyhyyden poistamiseen

BRYSSEL (MT)
Perhemaatalouden pärjääminen on avain maailman ruokahuoltoon.

”Perheviljelyn tukeminen on ollut keskeinen keino nälän ja köyhyyden puolittamisessa maailmassa”, YK:n maatalousjärjestö FAO:n pääjohtaja **José Graziano da Silva** painotti perjantaina järjestetyssä perhemaataloutta käsitelleessä seminaarissa Brysselissä.

Da Silvan mukaan noin 80 prosenttia maailman maatiloista on perheviljelmiä ja 70 prosenttia maailman köyhistä asuu maaseudulla.

”Kehitysmaiden viljelijöitä pitää tukea puhtaan veden saannissa, tuotteiden markkinoinnissa ja tuottajien järjestäytymisessä. Maaseudun naisten aseman parantaminen on myös keskeistä”, FAO:n johtaja luettelee.

Ensi vuonna vietetään YK:n kansainvälistä perhemaatalouden vuotta.

”Olisi aika oppia viljelijöiltä”

EU:n maatalouskomissaari **Dacian Cioloşin** mukaan Euroopassa perheviljelmät ovat maatalouden perusta. Vaihtelua on kuitenkin paljon niin tilojen koon, kuin tuotanto-olosuhteiden suhteen.

”Yhteisiä nimittäjiä ovat perhearvot ja sitkeys, joka tekee perheviljelmistä vahvoja sietämään kriisejä ja poliittisia mullistuksia.”

Esimerkiksi hän otti Itä-Euroopan jäsenmaat, joissa perhemaatalous on alkanut toipua sosialistisen kauden pakkokollektivisoinnista.

Maailman Slow food, eli ”hitaan ruuan” liikettä johtavan **Carlo Petrinin** mielestä muun yhteiskunnan olisi aika kuunnella viljelijöitä, koska he ymmärtävät, mitä kestävä kehitys todella merkitsee.

”50 vuotta omavarais- ja pienviljelijöitä on haukuttu vanhanaikaisiksi ja köyhiksi. Mutta he eivät ole antaneet periksi. Nyt meillä muilla olisi aika oppia jotain heiltä.”

Petrinin mukaan paikallinen omavaraistalous on tulevaisuudessa ainoa kestävä elämisen malli.

”Ihmiskuntaa uhkavat ympäristökatastrofi ja jatkuva talouskriisi. Elämä ei voi perustua jatkuvaan kulutuksen kasvuun.”

Unileverin viestintäjohtaja **Miguel Veiga-Pestana** puolestaan korosti, kuinka suuri monikansallinen elintarvikejätti voi tukea paikallista tuotantoa.

Yrityksen tavoitteena on varmistaa vuoteen 2020 mennessä, että kaikki sen käyttämät raaka-aineet on tuotettu kestävästi. Tämä tapahtuu esimerkiksi kouluttamalla puoli miljoonaa viljelijää kestäviin viljelymenetelmiin.

NIKLAS HOLMBERG